

V Sloveniji najdena prazgodovinska zobna zalivka iz čebeljega voska

Marko Borko, marko.borko@czs.si

Tržaški raziskovalci so preučevali 6.500 let staro čeljustno kost, najdeno na slovenskem ozemlju, z zobom, ki je bil zalit s čebeljim voskom. »To je verjetno najstarejši dokaz prazgodovinskega zobozdravstva v Evropi in najstarejši znani primer lajšanja zobne bolečine z zalivanjem,« je dejal **Federico Bernardini**, vodja raziskovalcev na tržaškem mednarodnem centru za teoretično fiziko. Čebelji vosek bi lahko človeku v zob vili pred smrtjo ali tik po njej, pravijo raziskovalci, ki ne morejo z gotovostjo povedati, kdaj se je to zgodilo. Če je bil poseg izveden, preden je bolnik umrl, je imela zalivka jasen namen: olajšati bolečino in zaščititi zob, pravijo. Čebelje pridelke so namreč v prazgodovini, kot trdi znanstvenik, uporabljali za tehnološke, medicinske in umetniške namene. Preučevali so spodnjo čeljust človeka, ki je bila najdena leta 1911 v kraški jami nedaleč od Kopra in je del zbirke Prirodoslovnega muzeja v Trstu. Bernardini je pojasnil, da pogosto sodeluje tudi s slovenskimi znanstveniki, vendar pri tem projektu neposrednega sodelovanja ni bilo. V Sloveniji je bila po njegovih besedah opravljena zgolj infrardeča spektroskopija, s katero so analizirali snov, s katero je bil zalit zob.

Odkritje bi lahko pomembno prispevalo k vedenju o začetkih zobozdravstva, piše *revija Plos One*.

Foto: Internet

Kot opozarja, so dozdanjšnja odkritja pokazala, da so zobe vrtali že pred 9.000 leti na območju zdajšnjega Pakistana, doslej pa ni bilo nikakršnih podatkov o zalivkah, čeprav znanstveniki njihovega obstoja niso izključevali. ■

Viri: <http://www.plosone.org/article/info:doi/10.1371/journal.pone.0044904?imageURI=info:doi/10.1371/journal.pone.0044904.g001>
<http://www.rtvlo.si/>

Komisija za apiterapijo pri Čebelarski zvezi Slovenije

Franc Grošelj*, franc.groselj@vitasan.si

Leta 2007 smo pri ČZS ustanovili komisijo za apiterapijo, ki se je po začetnem ogrevanju in konstituiranju takoj lotila dela. Poleg čebelarjev pridelovalcev čebeljih pridelkov, kot so zdaj že pokojni gospod Anton Fabjan, Anton Tome, Franc Šivic, Viktor in Bernarda Svetlin, Lojze Peterle, Herman Kisilak, Vlado Pušnik, Franc Tomažič, in predelovalcev čebeljih pridelkov, kot sta mag. Malči Božnar iz Čebelarstva Božnar in Jana Potokar iz Medexa, smo se v komisijo vključili tudi zdravniki: Franc Grošelj, dr. med, Majda Kurinčič, dr. med., Urška Tomec,

dr. med., Peter Kapš, dr. med., nekoliko pozneje pa tudi dr. Marta Anžič Kocjan, dr. stom., ter biologinja dr. Marjetka Kralj Kunčič.

Naše osrednje naloge so bile najprej spoznavanje apiterapije in izobraževanje. Leta 2008 in 2009 smo se skupaj s člani strokovnih služb ČZS udeležili mednarodnega kongresa apiterapije v mestu Passau v Nemčiji in podrobneje spoznali delovanje nemške apiterapevtske zveze. Na rednih delovnih sestankih smo se dogovorili, da bomo vsako leto izdali brošuro o enem čebeljem pridelku ter v njej pojasnili, kako ga čebela ustvari, kako ga čebelarji pridobimo, kako ga skladiščimo in kako ga kot apiterapevti uporabljamo

* dr. med., predsednik komisije UO ČZS za apiterapijo